

"Sjálvandi eiga vit eisini at spæla popp og rock í Musikkúlanum," sigur Ólavur Hátún, musikkúla-leiðari. "Men vit hava ov fáar lærarar eisini á tí økinum."

Musikkúlalógin varð samtykt á Tingi á vári 1984, men varð ikki sett í verk fyrr enn við skúlaársbyrjan 1985. Aðrenn tað var ein royndarmusikkúli, sum virkaði frá 1981. Skúlin eitur í grundini einki, men hevur brúkt tað navn, sum leiðarin hevur brúkt, nevniliga Føroya Musikkúli.

Talan er um átta smáar skúlar ymsastaðni í landinum, hvørs samskipan fer fram á Landsskúlafyriritingini í Tórshavn. Leiðari er kendi kórleiðarin Ólavur Hátún.

Land og kommuna

Musikkúlin er eftir hansara fatan ein stovnur, sum skal skapa fyrirteytir fyri samanspæli. Tað er ógvuliga gott við hornorkestrinum, vit hava, men tað er bara ov lítið, metir Ólavur.

Hann sigur, at tað er alneyðugt við eini slíkari samskipan, tí teir smáu økissskúlarnir hava ongan møguleika at klára seg, uttan teir eru saman.

Musikkúlin verður partvís figgjaður um figgjarglógina. Landið rindar helvtina av læraralønunum, ferðaútreiðslurnar hjá lærarunum, hálva samsýningina til teir lokalu leiðararnar, umframt lónina hjá landsleiðaranum og hansara skrivstovuhald. Eisini verður nakað brúkt til stevnur, skeiðvirksemi og tilfikt.

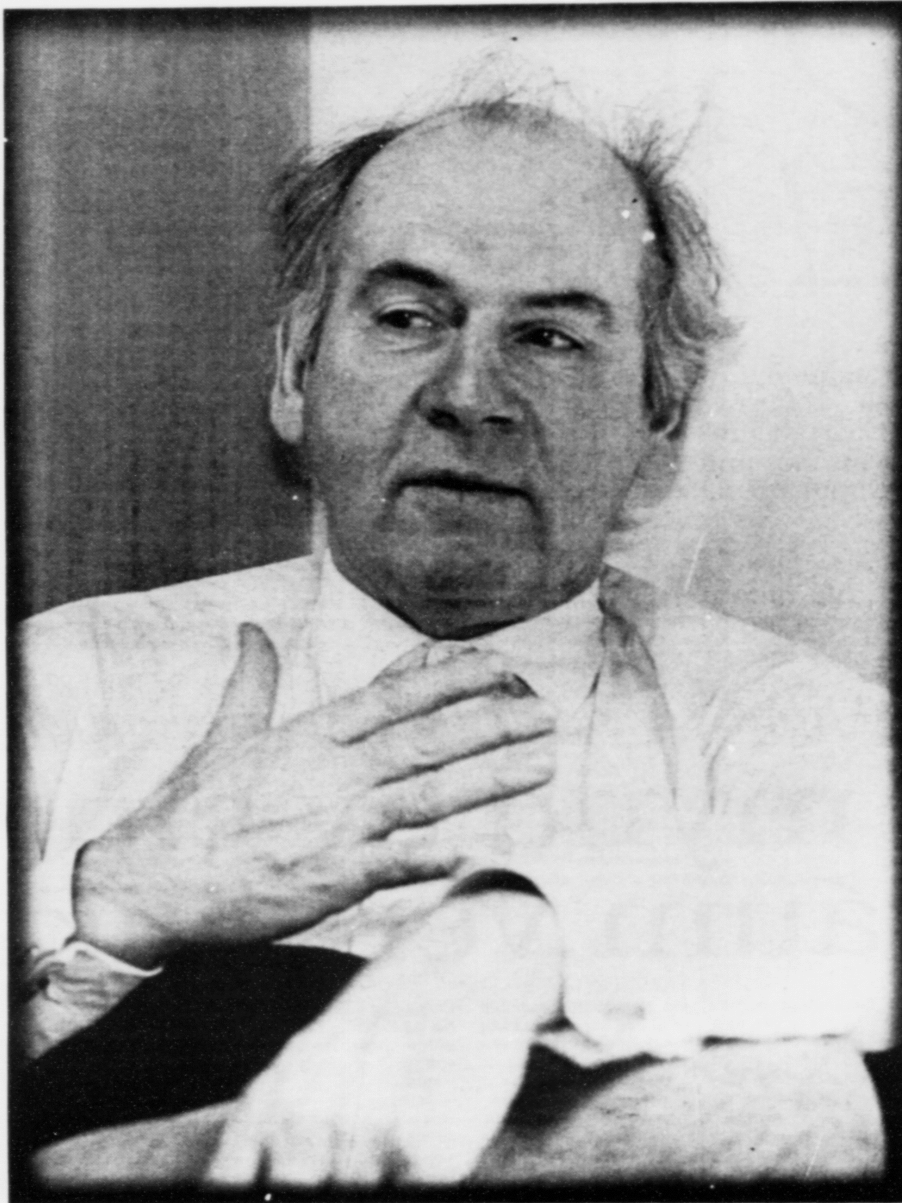
Hina helvtina av læraralønunum rinda kommunurnar, umframt at tær skulu halda høli og í tann mun, tað ber til, eisini instrument.

Karmarnir um musikkúlan eru góðir. Men so fyrirlitaleyst sum játanin til musikkúlan fyri einum fimm árum síðan varð niðurskorin, hevur musikkúlin sum landsskipan ligið mestsum í andaleypi hesi árin. Tí tað er at kalla ómøguligt í útjadraraðkjunum at lúka fyrstu endamáls-treyt musikkúlan, sum er at skapa fyrirteytir fyri samanspæli og harvið einum livandi tónleikalívi á staðnum.

Eiga at røkka við

Tað er umráðandi, at vit koma so víða um, sum til ber, sigur Ólavur Hátún. Øll eiga at fáa tilbøð um at nýta møguleikarnar, ein slíkur skúli gevur.

At kalla øll fólk eru musikkalsk. Meira ella minni. Tað er neyvan nakar yvirhøvur, sum er púra steindeyður musikkalskt. Tað er eingin listargrein, sum fer so beinleiðis inn í sálina á menniskjum, sum nettupp tónleikur, slær Ólavur Hátún fast.

Ólavur Hátún

Mynd:

Kalmar Lindenskov

skúlans. Symfoniorkestrið er skúlans barn.

Eisini MTV tónleik

Nú halda ivaleyst fleiri, at hesin leiðarin er ein gamal, turrur skarvur, sum bara hugsar um klassiskan tónleik og kórsang.

Men mistakið tykkum ikki. Ólavur Hátún sigur, at tað ber ikki til, at hava ein nútíðar musikkúla, uttan eisini at hava pop- og rocktónleikin við. Skúlin hevur bara ikki nóg mikið av útbúnum lærarum, harnast hann um. Men tónleikinum bílar einki. Tað er frálíkt at síggja og hoyra tey ungu, sum so eldhugað og dugnaliga handfara hesi rútmisku ljóðfærni. Einaasta vanda-málið er styrkin, sum fyri lívstíð kann skaða hoyrnina hjá bæði hesum ungu tónleikarunum og áhoyrarunum.

Og Ólavur veit, hvat hann tosar um. Hann hevur sitið einsamallur eldri maður á rockkonsertum, har næsti áhoyrarin hevur verið eini 40 ár yngri enn hann. "Og eg haldi tað er ógvuliga stuttligt at uppliva tað, hesi fólkini skapa", sigur hann. Men tey eiga at fáa undirvísing í at brúka síni instrument. Og krøvini eiga at vera minst líka strong, sum til undirvísing í klassiskum tónleiki.

Støðið er høgt

Tann føroyski musikkúlin er ógvuliga ambitiøs. Hann setir rættiliga strong krøv til lærararnar. Og tað sæst aftur í framfærslunum.

Ólavur veit at siga frá donskum musikkúlalærara, sum vitjaði her, at føroyska støðið er væl hægri, enn vanligt er á donskum skúlum. Og tað metir Ólavur kemur ikki minst av, at lógin fyri Musikkúlan krevur, at lærarar, sum undirvísa á skúlanum, hava konservatorieútbúgving.

Næmingar skúlans hava eina ferð um árið høvi til at fara upp til próvtøku. Og tað er heldur ikki bara hvat sum helst. Árliga próvtøkan fer fram undir eftirliti av próvdómara frá Royal College of Music í London. Og teir

Symfoniorkestrið er Musikkúlan barn

Musikkúlin er ein treyt fyri Synfoniorkestrinum, meðan Symfoniorkestrið er besta bakland Musikkúlan, sigur Ólavur Hátún, musikkúla-leiðari

Og í øðrum londum vísa kanningar, at hjá ungdomi er tónleikur tað, sum tey flestu hava størstan áhuga fyri, meðan ítróttur kemur sum nummar tvey.

Skilpanin ov viðkvæm

Tað er ógvuliga gleðiligt, at Landsstýrið bakkar so væl upp um stoltleika okkara, Symfoniorkestrið.

Men tað er so hópisleyst, at so at siga allur hesin peningur fer til at innflyta

so nógvar tónleikarar, sum tað nú er neyðugt til eini tvey trí stórra tónleikarar. Tónleikapolitiskt hevði tað verið nóg skilabetri, um musikkúlin hevði í minsta lagi 10 lærarar fleiri. Umframt at vit tá høvdu hesar tónleikararnar til stöðugari tónleikavirksemi í landinum. Høvdu vit eisini møguleika at leggja tað stöðið, sum krevst til eitt veruliga framkomandi tónleikalív. Og at vit eftir 10 -

12 ára musikkúlavirksemi til dømis ikki klára at manna ein klassiskan ból sum eina blásikvintett, líkist ongun.

Og fyrsta, farið verður at samsa at figgjarglaga, fer at merkjast. Til dømis er læraratalið lækkað úr 44 niður í 25. Og tað er eisini við at taka beinini undan Symfoniorkestrinum. Tað ber ikki til, at halda Musikkúlan og Symfoniorkestrið sundurskild. Tí skúlin er

ein treyt fyri Symfoniorkestrinum, og Symfoniorkestrið er besta bakland

Tað er hópisleyst at nýta pening til at innflyta tónleikarar til størri tilføk. Vit skuldu heldur havt nakrar lærarar fleiri á musikkúlanum. So høvdu vit samstundis tónleikararnar í landinum.